

ZOO
JIHLAVA

ZOO V KUFRU II.

Samoobslužný program

3.–5.
třída ZŠ

Vítejte v jihlavské zoo,
připravili jsme pro vás samoobslužný program, pomocí kterého bychom vám rádi představili
některá naše zvířata a doplnili vaši prohlídku zoo o zajímavé informace a aktivity věnované
jednotlivým kontinentům.

Barevné značení textu:

text určený pro Vás, obsahuje popis
aktivity nebo trasy (doporučujeme
si ho přečíst celý před zahájením
aktivity)

text určený k přečtení žákům, ob-
sahuje obecné informace k tématu

text určený k přečtení žákům, ob-
sahuje pokyny pro žáky

Najděte si ve vstupním areálu klidnější místo a roztáhněte si na zemi plachtu s mapou světa. Přečtěte pak žákům první informace.

Svět se skládá z pevniny a vody. Pevnina je rozdělena do několika částí. Těm se říká světadíly nebo kontinenty.

Ukažte si na mapě jednotlivé kontinenty a přečtěte si, jak se jmenují. Přejděte k výběhu surikat.

Afrika je kontinent, na kterém najdeme různé druhy krajin.

V afrických pouštích se zvířata musí vyrovnat s nedostatkem vody a vysokými teplotami. Typickými obyvateli pouští jsou surikaty. Žijí ve skupinách a dělají si úkoly, které musí jako skupina vykonat. Důležité je hlídat před nebezpečím.

SURIKATÍ STRÁŽ

AKTIVITA Č. 1

POZOROVÁNÍ OPIC

AKTIVITA Č. 2

Žáci se teď na chvíli promění v surikaty a jejich úkolem bude najít si v nejbližším okolí ideální místo na pozorování toho, co se děje kolem nich. Hledání místa jim odstartujte a po chvíli je zavolejte zpět.

Proměňte se teď na chvíli v surikatí strážce. Ty mají za úkol hlídat před nebezpečím. Aby měly dobrý přehled o okolí, najdou si vždy vyvýšené místo, odkud vidí do všech stran. Rozhlédněte se kolem sebe a najděte si takovou pozorovatelnu.

Přejděte k výběhům opic.

V Africe se kromě pouští nachází i pralesy. Roste zde hodně stromů, keřů i rostlin. Je tu dostatek vody a teplo po celý rok. V hustém porostu žije velké množství zvířat, mimo jiné i opice.

Rozdělte žáky do 5 skupin. Každá skupina dostane jednu desku a fix. Žáci mají za úkol pozorovat opice a zakreslit jejich končetinu na desky. Každá skupina má danou svoji končetinu i druh opice. Zadání skupina najde na deskách. Pokud nebude některá z opic vidět, přidejte skupině jinou. Na závěr si obrázky ukažte. Porovnejte je s našim nákresem i s vaší rukou a nohou.

Pozorujte chvíli opice a zaměřte se na jejich končetiny. Na desky zakreslete končetinu podle zadání.

Projděte pavilonem pro žirafy a zastavte se na terase v prvním patře.

Rovinaté krajiny s vysokou trávou a sem tam rostoucími stromy a keři, kterým se říká savany, jsou domovem velkého množství kopytníků.

SRST KOPYTNÍKŮ AKTIVITA Č. 3

Rozdejte náhodně žákům kartičky. Jejich úkolem bude najít, kterému zvířeti patří výřez srsti na ní.

Podívejte se na vzor srsti na kartičce a prohlédněte si zvířata v okolních výbězích. Kterému zvířeti patří váš vzor srsti?

Řešení:

A nyala nížinná **B** voduška abok **C** žirafa síťovaná **D** žirafa Rotschildova **E** zebra damarská

zebra

žirafa

surikata

UKÁZKA SRSTI ZEBRY AKTIVITA Č. 4

Ukažte žákům kousek srsti zebry. Žáci si na ni mohou sáhnout.

Většina kopytníků má na svém těle srst, která je chrání před vlivy vnějšího prostředí (teplem/zimou, deštěm, větrem). Každá srst má ale svůj vzor, který zvířatům pomáhá v maskování. Zebří pruhy pomáhají zmást nepřitele a maskují zebra ve stádě mezi ostatními zebry.

Sáhněte si na zebří srst.

Austrálie je nejmenším kontinentem. Zvířata, která tu žijí, jsou unikátní a nenajdeme je nikde jinde na světě.

Projděte vnitřní část Australské farmy a zastavte se na venkovní terase.

Projděte se Australskou farmou. Dívejte se dobře na zvířata a na to, jak se jmenují, bude se vám to hodit.

POZNEJ ZVÍŘE

AKTIVITA Č. 5

Rozdejte žákům do skupin pytlíky s předměty. Ti si je vyndají a zkusí podle předmětů určit zvíře, které potkali na Australské farmě. Pokud si nebudou vědět rady, mohou se vrátit a podívat se.

Podle předmětů ukrytých v pytlíku poznejte zvíře, které žije na Australské farmě.

A

Řešení:

A kuskus pozemní

Kuskus je jídlo, ale také australské zvíře, které leze po zemi i po stro-mech. Těch se chytá i svým ovíjivým ocasem.

B vakoveverka létavá

Díky bláně natažené mezi předními a zadními končetinami je vakove-verka schopna doplachtit do vzdálenosti až 50-ti metrů.

C myš bobří

Myš bobří se dobře pohybuje i ve vodě. Na jídelníčku proto má ryby, žáby i vodní ptáky.

D flétnák tasmánský

Flétnáci připomínají naši straku. Ozývají se příjemným hlasem, který připomíná zvuk flétny.

E labuť černá

Labuť se živí vodními rostlinami. Pokud si najdou partnera, zůstávají s ním po celý život.

B

C

D

E

AKTIVITA Č. 6

UKÁZKA PEŘÍ LABUTĚ ČERNÉ

Ukažte žákům peří
labutě černé.

Labuť černá má na
svém těle zakrouce-
ná peříčka. Na které
části těla je najdeme?
Podívejte se do výbě-
hu labutí a zjistěte to.

Labuť má zatočená
pera na zadní části
těla.

Projděte po terase a zamiřte na začátek Lesní stezky.

Evropa je náš kontinent. Většina Evropy je pokryta lesy – listnatými, jehličnatými nebo smíšenými. V nich žije mnoho zvířat, která znáte ze svého okolí.

AKTIVITA Č. 7 HLEDÁNÍ PTÁČKŮ V LESE

Projděte se Lesní stezkou. Na stezce zkuste objevit dřevěné ptáčky, kteří jsou zde ukryti (šipky se jmény vám napoví). Zastavte se u výběhu puštíků, dobře si je prohlédněte a přejděte k voliérě orla.

Projděte si Lesní stezku a zaměřte se na lesní zvířata. Pozor zvířata mohou být i mimo výběh volně v lese. Ta jsou ale plachá, takže nesmíte křičet a musíte mít oči na stopkách. Objevíte dřevěné ptáčky, kteří se tu schovali?

AKTIVITA Č. 8 NAJDI ORLA

U voliéry orla se na chvíli zastavte a zkuste ho ve voliérě objevit.

Naším nejznámějším dravým ptákem je orel. Stejně jako sovy se živí masem, proto loví nejčastěji myši, hady, žáby, ale umí ulovit i lišku nebo zajíce.

Přejděte k výběhu kočky divoké. Ten najdete, když zamíříte do prvního výběžku po pravé ruce (pokud tedy stojíte zády k orlí voliérě). Přesuňte se tam a zadejte dětem další úkol.

AKTIVITA Č. 9 POTRAVA DRAVCŮ A ŠELEM

Kočka divoká umí výborně lovit. Stejně jako orel i sovy má výborný zrak. Jak jste na tom se zrakem vy? Rozhlédněte se kolem sebe a najděte 3 věci, které by si orel, sovy i kočka divoká mohli ulovit k jídlu.

Řešení:

Modely myši, ještěrky a ptáčka jsou umístěny ve vašem okolí u stropu.

kočka divoká

AKTIVITA Č. 10

UKÁZKA LEBKY KOČKY DIVOKÉ

Než půjdete dál, ukažte žákům lebku kočky divoké a přečtěte jim informace o ní.

Kočky divoké stejně jako dalším šelmám pomáhají při lovu velké špičáky, pomocí kterých jsou schopny kořist usmrtit a poté si maso natrhat na menší kousky.

Opatrně si sáhněte na špičáky kočky divoké.

puštík

Přejděte k výběhu medvěda malajského.

Asie je největší z kontinentů. Její část zaujímají pralesy. Tam žije spousta zvířat. Jedním z nich je i medvěd malajský.

Podívejte se na medvědy malajské.

Najděte medvědy malajské v jejich výběhu (venkovním nebo vnitřním). Medvědi malajští jsou nejmenšími z medvědů, ale i tak by jejich nalezení mělo být snadné.

Přejděte na terasu výběhu gibbonů.

Giboni se obratně pohybují ve větvích díky svým dlouhým předním končetinám. Neskáčou ze stromu na strom, spíše se houpají. Území, po kterém se pohybují, si značí svým zpěvem. Žijí ve stejné oblasti jako medvědi malajští.

AKTIVITA Č. 11

POTRAVA GIBONA A MEDVĚDA

Rozmístěte do vašeho okolí obrázky medvěda a gibona, každý na jednu stranu. Poté nechte žáky vylosovat si z látkového pytle jednu věc, která představuje potravu medvěda nebo gibona. Žáci mají za úkol, postavit se na stranu medvěda nebo gibona podle toho, či potravu drží v ruce.

Medvědi malajští i giboni žijí ve stejné oblasti. Setkají se tak se stejnou potravou. Ukázky potravy, kterou dostávají u nás, jsou ukryty v pytli. Vylosujte si každý jednu věc a postavte se k obrázku zvířete, o kterém si myslíte, že jí vaši věc.

Řešení: medvěd – ryba, med, ovoce, červi, hmyz; gibbon – ovoce, listy, granule

Přejděte do části věnované Himaláji k výběhu irbisů.

V Asii najdeme nejvyšší hory světa Himaláje. I v horách žijí zvířata. Musí se ale přizpůsobit extrémním podmínkám, které tam panují - teploty klesají pod -30°C , je zde trvale sníh a led a fouká silný vítr. Šelmami, které v těchto podmínkách žijí, jsou irbisové. Říká se jim také levharti sněžní. Pohybují se pomocí dlouhých skoků, díky kterým jsou schopni přeskóčit i 12 metrů širokou skalní mezeru.

gibbon samice

gibbon samec

AKTIVITA Č. 12

UKÁZKA SRSTI IRBISE

Ukažte žákům srst irbise. Ti si na ni mohou sáhnout.

Sáhněte si na srst irbise. Čím se liší od té zebrí?

Řešení: délka a hustota chlupů, vzor

AKTIVITA Č. 13

POHYB JAKO IRBIS

Zahrajte si chvíli na irbisy a vyzkoušejte, jestli jste také tak mrštní, ale zároveň tiší, jako oni. Při chůzi irbisi našlapují na měkké polštářky svých nohou a není je vůbec slyšet. Představte si, že zámková dlažba představuje skalní údolí a vy se pohybujete po jeho úbočí. Zkuste projít mezi výběhy, aniž byste se dotkli zámkové dlažby. Využijte pomalé tiché krůčky ale i dlouhé skoky.

irbis

Přejděte do pavilonu Hacienda Escondido.

Amerika je rozdělena na Severní a Jižní. Najdeme zde vysoké hory, velké travnaté pláně, ale také pralesy. Ty se nachází v Jižní Americe. Pralesy jsou typické vysokou vlhkostí. Pravidelně tu prší a díky tomu mají rostliny dostatek vláhy. Voda ale hraje důležitou roli i v životě zvířat. Každé ji ale potřebuje jiným způsobem.

Zajděte se podívat do pavilonu Hacienda Escondido. Najdete tam zvířata žijící v Amazonském pralese.

AKTIVITA Č. 14

VODA V ŽIVOTĚ ZVÍŘAT

Zajděte do pavilonu a prohlédněte si zvířata, která tu žijí. Jsou to zvířata z Amazonského pralesa a určitě cítíte, že i v našem pavilonu je větší teplo a vlhko jako v opravdovém pralese. Zkuste se zamyslet, jakou roli hraje voda v životě těchto zvířat. K čemu ji potřebují?

Řešení:

ryby – životní prostředí

žáby – životní prostředí pro vajíčka a pulce, pití pro dospělé jedince
ještěři, lenochod, opičky – pití

Díky tomu, že v pralese roste velké množství rostlin a žije velký počet zvířat, je prales také plný barev. Květy rostlin na sebe barevností upozorňují opylovače, zvířata jsou pomocí barev schopná dát najevo svoji jedovatost. Např. naše žabičky pralesničky mají na povrchu těla prudce jedovatý sliz.

leguán

AKTIVITA Č. 15

BAREVNOST PRALESA

Vezměte si desky a fix a zapište všechny barvy, které Vám žáci nadiktují. Kolik jich asi bude? Fantazii se meze nekladou a pokud vyčerpáte základní barvy, můžete vymýšlet i nové (zlatá, meruňková,...).

Kolik barev najdete v našem pralese? Nadiktujte všechny barvy, které vidíte kolem sebe, paní učitelce/učiteli a spočítejte, kolik jich bude. Sledujte zvířata, ale i jejich okolí.

Najděte si volný prostor pro závěrečnou aktivitu. Je jedno, ve které části zoo.

6

AKTIVITA Č. 16

PŘÍRAZENÍ ZVÍŘAT DO MAPY

Na zemi si roztáhněte plachtu s mapou světa a vytvořte kolem ní kroužek. Žáci si od Vás postupně vylosují obrázky zvířat, se kterými jste se setkali. Jejich úkolem je položit obrázek na kontinent, na kterém zvíře žije ve volné přírodě. Pokud Vám nějaké obrázky zůstanou, můžete je na závěr doplnit do mapy společně, nebo je uklidit zpět do kufru.

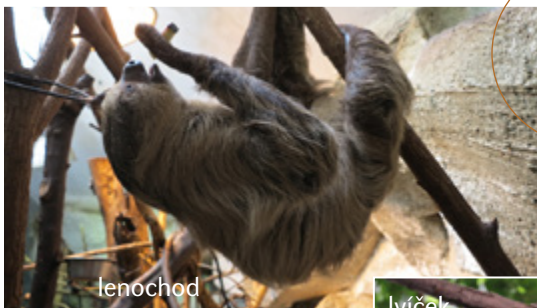
Protože jste při dnešní procházce po zoo poznali již spoustu zvířat, zkuste si je trochu zopakovat. Vylosujte si obrázek zvířete a umístěte jej na kontinent, kde zvíře žije ve volné přírodě.

Řešení:

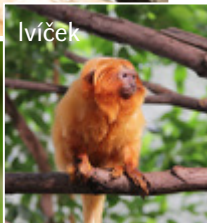
Když otočíte obrázky, měly by na jednom kontinentu být vždy loga jedné barvy. Amerika (červená) – lvíček, pralesnička, lenochod, leguán, kosman, chvostan; Evropa (modrá) – puščík, orel, kočka; Asie (žlutá) – medvěd, gibbon, irbis, panda; Afrika (černá) – surikata, gueréza, kočkodan, žirafa, zebra, nyala; Austrálie (zelená) – klokán, vakoveverka, kuskus, labuť, myš bobří, klokánek.

Touto aktivitou program končí, odevzdejte, prosím, kufr zpátky na horní polkladnu. Je tam pro Vás připravena brožurka jako shrnutí toho, co jste absolvovali a další tipy do výuky. Zároveň si pro žáky můžete vyzvednout pracovní listy do školy.

ZÁVĚREČNÁ AKTIVITA

lenochod

lvíček

pralesnička

Na mapě je doporučená trasa s vyznačením jednotlivých stanovišť. Pokud se jí budete řídit, délka prohlídky by měla být cca 2 hodiny.

